

**UCHWAŁA NR LXXXIX/561/2023
RADY MIEJSKIEJ W DREZDENKU**

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Drezdenko na lata 2024-2026

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U z 2023r. poz. 40 z późn.zm.) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz.1426 z późn. zm.) Rada Miejska w Drezdenku uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Drezdenko na lata 2024-2026, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drezdenka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Drezdenku

Mariusz Suchecki

Załącznik do uchwały Nr LXXXIX/561/2023
Rady Miejskiej w Drezdenku
z dnia 21 grudnia 2023 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DREDZENKO
NA LATA 2024-2026**

Drezdenko, 2023

Spis treści

Rozdział I. Wiadomości ogólne.

1. Wprowadzenie.
2. Uwarunkowania prawne realizacji programu.
3. Organizacja wspierania rodziny.
4. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Drezdenko.
5. Analiza SWOT.
6. Zasoby gminy.

Rozdział II. Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Cele Programu.
2. Założenia Programu.
3. Zadania Programu.
4. Odbiorcy Programu.
5. Przewidywane efekty realizacji Programu.
6. Realizatorzy Programu.
7. Źródła finansowania.
8. Monitoring i ewaluacja.

Rozdział I. Wiadomości ogólne

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Drezdenko na lata 2023-2026 jest kluczowym dokumentem Gminy Drezdenko. Celem programu jest skuteczny system udzielania pomocy rodzinie i dziecku. Rodzina to podstawowa grupa społeczna dla rozwoju i funkcjonowania jednostki. To najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone opieką ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność. Dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym niosą za sobą wiele skutków pozytywnych, ale pogłębiają też wiele zjawisk negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko – opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, praca z rodziną biologiczną ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt 1 w/w ustawy). Niniejszy program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o prawach dziecka;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dn. 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022 – 2032.

3. Organizacja wspierania rodziny

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Podmiotem realizującym program na poziomie gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z ustawą, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny;

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
 - placówek wsparcia dziennego;
 - rodzin wspierających.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Rola asystenta rodziny

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy wnioskuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności życiowe. Asystent rodziny to osoba, która przez pewien czas wspiera rodzinę, aby w przyszłości potrafiła samodzielnie pokonywać napotkane trudności, zwłaszcza opiekuńczo-wychowawcze. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom

i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w naszej gminie została utworzona Świetlica Opiekuńcza. Placówka rozpoczęła swoją działalność w kwietniu 2022 roku w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020. Oś priorytetowa 7. Równowaga społeczna. Działanie 7.5 Usługi społeczne. „Utworzenie i prowadzenie Świetlicy Opiekuńczej w gminie Drezdenko”. Od lipca 2023 roku placówka jest finansowana z budżetu OPS Drezdenko. Świetlica Opiekuńcza ma status placówki wsparcia dziennego i jest prowadzona w formie opiekuńczej. Na świetlicy rozwijane są zainteresowania dzieci oraz zorganizowana jest pomoc w nauce. Działaniami tymi objęte zostało 20 dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo. Świetlica zapewnia dzieciom opiekę i wychowanie w godzinach popołudniowych (4 h dziennie od poniedziałku do piątku) w dni nauki szkolnej. Podczas ferii i wakacji świetlica działa najczęściej w godzinach od 10:00 do 14:00. Prowadzone są również działania animacyjne na terenie gminy Drezdenko, które mają na celu aktywizację środowiska lokalnego oraz promowanie wśród rodzin aktywnych form spędzania czasu wolnego pod nazwą „Dni dla rodziny”. W trakcie zajęć organizowane są również wyjazdy integracyjno-edukacyjne, których celem jest zwiększenie więzi rodzinnych oraz integracja uczestników. W świetlicy prowadzone są różnorodne warsztaty rozwijające kluczowe kompetencje w edukacji oraz wrażliwość artystyczną, jak również zajęcia wyrównawcze. Świetlica to miejsce gdzie młodzi ludzie rozwijają swoje pasje, siebie i mogą robić coś dobrego dla innych co eliminuje procesy wykluczenia społecznego oraz kreuje młodzież na odpowiedzialnych obywateli. Realizowane są również dla dzieci rekomendowane programy profilaktyczne. Uczestnikami zajęć są również osoby dorosłe, które mogą korzystać ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego oraz wziąć udział w zajęciach psychoedukacyjnych zwiększających kompetencje wychowawcze pod nazwą „Szkoła dla rodziców i wychowawców”.

4. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Drezdenko

Gmina Drezdenko jest gminą miejsko-wiejską. Siedzibą gminy jest Drezdenko. Drezdenko stanowi część powiatu strzelecko – drezdeneckiego i należy do województwa lubuskiego.

W skład gminy Drezdenko wchodzi: miasto Drezdenko oraz sołectwa: Bagniewo, Czartowo, Drawiny, Goszczanowiec, Goszczanowo, Goszczanówko, Gościm, Górzyska, Grotów, Karwin, Kijów, Klesno, Kosin, Lipno, Lubiatów, Lubiewo, Marzenin, Modropole, Niegosław, Osów, Przeborowo, Rąpin, Stare Bielice, Trzebicz, Trzebicz Nowy, Zagórze, Zielątkowo.

Na terenie gminy znajdują się: żłobek, przedszkola, oddziały przedszkolne „zerówki” przy szkołach podstawowych, Szkoły Podstawowe, Zespół Szkół Ponadpodstawowych oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Gminę Drezdenko według stanu na dzień 30.10.2023 rok zamieszkiwało 16 298 mieszkańców. W latach 2019-2023 liczba mieszkańców zmalała o 3,2%.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych została dokonana w oparciu o dane z Ośrodka Pomocy Społecznej. Punktem wyjścia do

określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku. System pomocy społecznej w 2022 roku obejmował wsparciem 697 rodzin.

Tabela nr 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2022.

Rok	Liczba rodzin ogółem	Rodziny z dziećmi ogółem	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5,6 dzieci i więcej
2020	793	249	90	88	44	18	9
2021	731	208	68	76	36	19	9
2022	697	180	59	71	23	20	7

Źródło: dane ze sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku

Z przedstawionej tabeli wynika, że od 2020 roku do 2022 roku liczba rodzin korzystających z pomocy zmalała.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku w latach 2020 - 2022 zatrudniał dwóch asystentów rodziny.

W 2020 roku asystenci rodziny pracowali z 29 rodzinami, w 2021 roku z 28 rodzinami, w 2022 roku z 28 rodzinami a w pierwszej połowie 2023 roku z 25 rodzinami.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. udzielono wsparcia rodzinom w związku z występującymi problemami:

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2022 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej		
	ogółem	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	340	621
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	25	25
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	189
w tym wielodzietność:	24	150
Bezrobocie	383	583
Niepełnosprawność	223	354
Długotrwała lub ciężka choroba	221	315
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	83	296
w tym: rodziny niepełne	65	196
rodziny wielodzietne	18	106
Przemoc w rodzinie	1	4
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	17	25
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	18	27
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Zdarzenie losowe	6	11
Sytuacja kryzysowa	23	42

Kłeska żywiołowa	4	8
------------------	---	---

Źródło. Sprawozdanie roczne OPS, stan na 31.12.2022 r.

W 2022 roku głównym powodem sięgania po wsparcie socjalne było ubóstwo. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej. Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie stanu funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, co przejawia się problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą, zanikiem autorytetu rodzicielskiego. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 83 środowiskach (osób w rodzinie 296). Przyczyny tych trudności wynikają z niskich kompetencji wychowawczych, rozbicia rodziny, przemocy, uzależnień, chorób psychicznych, czy pogorszeniu statusu rodziny, w tym bezrobocia. Są to problemy, którymi należy zająć się w kontekście wsparcia społecznego.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, Sąd Rodzinny może zadecydować o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku wynika, że z terenu gminy Drezdenko w 2020 roku w pieczy zastępczej przebywało 13 dzieci. W 2021 było to 10 dzieci a w roku 2022 liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej wynosiła 11.

Z danych OPS w Drezdenku wynika, że wydatki na pieczę zastępczą w budżecie gminy wynosiły:

- w roku 2021 - 260.503,97 zł
- w roku 2022 - 303.466,06 zł
- w roku 2023 – 258.258, zł

oraz na Świetlicę Opiekuńczą z projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020. Oś priorytetowa 7. Równowaga społeczna. Działanie 7.5 Usługi społeczne. „Utworzenie i prowadzenie Świetlicy Opiekuńczej w gminie Drezdenko” wyniosły:

- od kwietnia 2022 roku – 343.404,13 zł
- do czerwca 2023 roku – 207.450,26 zł

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom dzięki wsparciu rodzin m.in. asystenta rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

5. Analiza SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Analiza SWOT została przygotowana w miejscowym Ośrodku Pomocy Społecznej. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- siły – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabości – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,

szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,

zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wynik prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">●współpraca pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką dzieci i młodzieży,●zabezpieczanie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnych form spędzania czasu wolnego,●działanie Świetlicy Opiekuńczej,●współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, skuteczne realizowanie programów rynku pracy oraz realizacja projektów i programów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych,●działanie na terenie gminy CIS i Barki,●rozbudowana oferta edukacyjna, dostęp do edukacji na różnym poziomie,●możliwość kontynuowania nauki na poziomie ponadpodstawowym, funkcjonowanie żłobka,●pozyskiwanie środków unijnych, realizacja projektów w zakresie edukacji●wykwalifikowana kadra pedagogiczna●zapewnienie poradnictwa rodzinnego, specjalistycznego, psychologiczno-socjalnego oraz prawnego●zapewnienie dostępu do szerokiej oferty społecznej z zakresu kultury, sportu i rekreacji.●Działanie GKRPA, Punktu Konsultacyjnego, Zespołu Interdyscyplinarnego●Szeroka oferta działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej●Dobre warunki do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej oraz działań z zakresu wspierania rodzin●Dobrze wyszkolona kadra OPS●Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy unijnych na realizację z zakresu pomocy społecznej●Działanie ŚDŚ – u oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych●Dobrze rozwinięta baza rehabilitacyjna	<ul style="list-style-type: none">●Utrzymujące się bezrobocie,●brak bazy stacjonarnego leczenia odwykowego,●brak pogotowia opiekuńczego,●ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki lekarskiej, psychiatrii dziecięcego, psychologa dziecięcego●długi czas oczekiwania na wizyty i badania specjalistyczne●niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych, w tym socjalnych●bardzo długi okres oczekiwania na mieszkania komunalne i socjalne●brak mieszkań chronionych, wspomaganych, terapeutycznych●brak miejsc pobytu dla ofiar przemocy domowej●brak miejsc spotkań dla młodzieży i dorosłych●na terenach wiejskich utrudniony dostęp do sieci internetowej, niezbędnej do nauki zdalnej
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">●zahamowanie rozwoju zjawiska bezrobocia długotrwałego i wykluczenia społecznego,●współpraca władz lokalnych i regionalnych z partnerami społecznymi w ramach rozwiązywania problemów osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych,●wzrost znaczenia organizacji pozarządowych w pracy na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży●istnienie systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy	<ul style="list-style-type: none">●rozwój zjawiska dziedziczenia bezrobocia, uzależnienie rodzin od świadczeń pomocy społecznej●ograniczona dostępność kształcenia ustawicznego na obszarach wiejskich,●występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnień, rozpadu więzi rodzinnych, bezrobocia, przemocy w rodzinie i ubóstwa,●niezadowalający poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną,●oznaki zmęczenia, bezsilności i bezradności w społeczeństwie powodujące depresję●osłabienie więzi rodzinnych i społecznych,

	<ul style="list-style-type: none"> ●problemy lub zła komunikacja w społeczeństwie, ●niska aktywność osób bezrobotnych ●ograniczenie możliwości znalezienia pracy przez młodzież kończąca edukację ●wzrost liczby dzieci wychowywanych w rodzinach niepełnych, brak prawidłowego wzorca rodziny ●rosnące zagrożenie uzależnieniami ●wzrost liczby dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych ●zagrożenie syndromem wypalenia zawodowego wśród pracowników pomocy społecznej
--	---

6. Zasoby gminy

Program wspierania rodziny na lata 2024-2026 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela nr 3. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Drezenko:

I.Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Marszałkowska 18 66-530 Drezenko	Praca socjalna, asystentura rodziny, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczna, wspieranie aktywności lokalnej, Karta Dużej Rodziny, przyznawanie i wypłacanie świadczeń z Działu Świadczeń Rodzinnych – świadczeń rodzinnych i wychowawczych, dodatki mieszkaniowe, wydawanie żywności z banku żywności, pomoc specjalistyczna: psychologiczna i prawna. Przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych.
II.Referat Oświaty Urzędu Miejskiego ul. Warszawska 1 66-530Drezenko	Dowozy dzieci do miejsca pobierania nauki.
III.Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Kościuszki 31 66-530 Drezenko	Udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom.
IV.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Kościuszki 31 66-530 Drezenko	Realizuje zadania o charakterze ponadgminnym z zakresu pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.
V.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Marszałkowska 18 66-530 Drezenko	Wsparcie psychologiczne, finansowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, prowadzenie zajęć profilaktyczno- wychowawczych dla dzieci i młodzieży.
VI.Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy OPS w Drezenku ul. Marszałkowska 18 66-530 Drezenko	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy.
VII.Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu gminy Drezenko	Działalność edukacyjno- wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna, wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla rodziców i dzieci, realizacja programów edukacyjnych.
VIII.Świetlica Opiekuńcza Ul. Marszałkowska 2	Działalność opiekuńcza – wychowawcza dla dzieci

66-530 Drezdenko	
IX.Centrum Wsparcia i Terapii i Współzależnienia ul. Krakowska 12 a 66-530 Drezdenko	Terapeuci rodzinni oraz psycholog dziecięcy
X.Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
XI.Bank Żywności	Przekazywanie żywności rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej.

Źródło: opracowanie własne

W Gminie Drezdenko funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, uzależnieniami itp. Instytucje wspierają i pomagają, w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

Rozdział II Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Cele Programu

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin oraz dążenie do reintegracji rodziny.

Cele szczegółowe:

- I.** Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych,
- II.** Udzielenie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- III.** Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny w miejscu zamieszkania bądź miejscu wskazanym przez rodzinę,
- IV.** Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązania już istniejących,
- V.** Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc w odbudowaniu środowiska wychowawczego,
- VI.** Podejmowanie działań profilaktycznych,
- VII.** Koordynowanie poradnictwa i wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin wynikające z realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- VIII.** Udzielania wsparcia dzieciom i młodzieży w edukacji i opiece na Świetlicy Opiekuńczej.

2. Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2024-2026. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

3. Zadania Programu

Harmonogram Programu Wsparcia Rodziny na lata 2024-2026 w gminie Drezdenko został przedstawiony w formie poniższej tabeli nr 4.

Tabela nr 4. Harmonogram Programu

L.p.	Cel szczegółowy	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.	1. rozpoznanie i analiza problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (dotyczy rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej), 2. bieżące kontakty pracowników socjalnych z pedagogiem szkolnym, 3. analiza niepokojących zachowań dzieci i młodzieży podczas pobytu w placówkach oświatowych.	2024-2026	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu
2.	Udzielenie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny w miejscu zamieszkania bądź miejscu wskazanym przez rodzinę	1. Umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest pomoc rodzicom w wypełnianiu ról społecznych tak aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych.	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny w miejscu zamieszkania bądź miejscu wskazanym przez rodzinę.	1. Szkolenie dla rodziców przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jego głównym celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. Zajęcia „Szkoly dla rodziców” 2. Pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego.	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna CWiT i W
4.	Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących	1. Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych instytucji współpracujących z rodziną, 2. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

		<p>własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień – współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym.</p> <p>3. Angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy.</p> <p>4. współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.</p>		alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
5.	Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc w odbudowaniu środowiska wychowawczego	Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
6.	<p>Podejmowanie działań profilaktycznych dla rodzin</p> <p>Np. organizowanie spotkań: piknik rodzinny, wyjazdy edukacyjno-kulturalne, organizowanie konkursów plastycznych.</p>	<p>1. Udział w ogólnopolskich kampaniach promujących dobro rodziny,</p> <p>2. Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia,</p> <p>3. Udział w projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych w tym rządowych, Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.</p> <p>4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w organizowaniu wolnego czasu dla dzieci. np. uczestnictwo dzieci w zbiórkach</p>	2024-2026	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu

		harcerskich.		
7.	Koordinowanie poradnictwa i wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin wynikające z realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.	1. Udzielanie informacji w zakresie dostępu do instrumentów polityki społecznej. 2. Reprezentowanie klientki przed instytucjami i urzędami. 3. Udzielanie wsparcia psychologicznego 4. Udzielanie pomocy w przezwyciężaniu problemów wychowawczych. 5. Wspieranie w realizacji codziennych obowiązków.	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej
8.	Działalność Świetlicy Opiekuńczej	1. Udział 20 dzieci z rodzin wymagających wsparcia w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych w zajęciach organizowanych w placówce 2. Objęcie uczestników i ich rodzin opieką, zajęciami wychowawczymi i pomocą specjalistów przestrzeni do rozwijania pasji i zainteresowań.	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej

Źródło: opracowanie własne.

4. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci,
- 4) każda kobieta w ciąży i jej rodzina; rodziny w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko; kobiety, które otrzymały informację, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu, kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych; kobiety, które po porodzie nie zabiorą dziecka do domu z powodu poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami.

5. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być poprawa sytuacji dziecka i rodziny, stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz objęcie wsparciem kobiet i rodzin.

6. Źródła finansowania

Finansowanie Gminnego Programu wspierania Rodziny będzie odbywać się w ramach środków budżetu Gminy Drezdenko oraz dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych.

7. Monitoring

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu co pozwoli na ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku co roku w terminie do 31 marca przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji programu.

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia projektowanej uchwały wynika z art.179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z . 2023 poz. 1426 z późn.zm.). Program wprowadza wiele zadań i swoim działaniem obejmuje lata 2024-2026, adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą. Zakłada cele ukierunkowane na zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.

W uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.